

vegada més corrompudes (per exemple: *loc/luec* traduït *luce* en italià). El conferenciant rebutja, igualment, la solució consistent a postular un text perdut. Aleshores, si Burns no tenia els elements necessaris (com ara el coneixement lingüístic, la biblioteca), el seu veí col·leccionista sí que els tenia; era l'únic que posseïa la història de Warton i que podia restablir el text corromput. Calia però una complicitat i un interès especial d'aquesta persona. Quin seria, doncs, el mòbil de tot aquest procés de restitució? Ens ho hem de demanar, «com en una investigació d'Agata Christie» bromejava el conferenciant. L'esmentat veí era molt afeccionat a la història, erudit, etc. Però per què interessar-se a la cançó de Jaufre Rudel? Es deia Robert Ridel i també era genealogista. I precisament feia remuntar-se la seva genealogia a diversos homònims i a Jaufre. Aquesta idea de remuntar-se fins al trobador persisteix encara en els Riddels escocesos. Així, doncs, la baula perduda no era un text sinó que el veritable intermediari era aquest veí que es preuava de ser un descendent del trobador. Hom pot afegir que els primers prínceps de Blaye es deien Ridel o Rudel. El veí antiquari en va assabentar Burns i això explica el manlleu de Burns a l'antic trobador. Era l'època en què es feien paròdies dels vells poetes.

En conclusió, per al professor Rosenstein, Burns va tenir diverses fonts, és cert, però de quina manera si no fos mercès a un intermediari? Els versos de Nostredame també són una adaptació. Tanmateix, Burns no és només un traductor sinó ben bé un poeta. A voltes manllevava, i altres vegades creava realment.

Michel CAMPRUBÍ
 Université de Toulouse II Le Mirail

X Congresso Internazionale dell'Associazione Italiana di Studi Catalani: «Ciutat de l'amor: scrivere la città, raccontare i sentimenti» (Verona, 23 al 25 de febbraio 2012). — Entre els dies 23 i 25 de febrer de l'any 2012, l'*Associazione italiana di studi catalani* (AISC) obsequià la catalanística amb un congrés memorable en un escenari, Verona, que és fita de la cartografia literària mundial com a escenari dels amors de Romeu i Julieta. Era, doncs, inexcusable que el tema d'aquest *convegno* tingués com a ingredients principals l'amor i la ciutat; és sota aquests temes que es congregaren investigadors procedents tant de dins com de fora —i, en especial, d'Itàlia— del domini lingüístic català, els quals reflexionaren sobre la presència, en la literatura, de la ciutat i l'amor, però també sobre la traducció i les relacions dels escriptors catalans amb Itàlia.

La inauguració del congrés tingué lloc en una lluidíssima sala de la Loggia Fra' Giocondo i estigué presidida per autoritats locals tant del Comune di Verona com de la província homònima, a més dels representants de la Università di Verona, de l'Institut Ramon Llull i del president de l'AISC Patrizio Rigobon. La primera de les intervencions fou la conferència plenària de Marta Pessarrodona, seguida d'un bloc de ponències sota el lema «Spazi e luoghi» en què intervingueren Anna Maria Saludes, Anna Vives, Enric Bou i Eloi Grasset. Després de l'obligada parada a migjorn, es reprengueren les ponències de vesprada, ara en la Facoltà di Lingue e Letterature Straniere de la Università di Verona, a l'altra riba de l'Adige. Les conferències s'organitzaren en dues sessions paral·leles sota un tema vertebrador comú: «Traducció i recepció: amare e tradire la lingua», i comptaren amb la participació de Carme Rubio, Montse Caralt, Núria Camps, Ramon Pinyol, Maria Àngels Verdager, Montserrat Bacardí, Enric Gallén, Eusebi Coromina i Mía Güell.

Després d'una pausa ben assortida de café i pastes, es reprengué l'activitat, desdoblada novament en dues sessions: d'una banda, sota l'excusa «Raccontare l'Italia» parlaren Pilar Godayol, Luisa Cotoner Cerdà i Manuel Llanas, que resseguien la presència d'Itàlia en l'obra de M. Àngels Anglada, Carme Riera i Gaziel, respectivament. Alhora, en l'aula contigua es parlà de la «Città e amore nell'epoca moderna» en una sessió que comptà amb les ponències sobre F. Fontanella de

Pep Valsalobre i Eulàlia Miralles, i sobre les veus femenines de la literatura moderna de Verònica Zaragoza. Tancaren la jornada Jordi Malé i Joan Ramon Veny, que mostraren el Corpus Literari Digital, i Donatella Siviero, que presentà una antologia de poesia de Màrius Torres a l'italià.

L'endemà, divendres 24 de febrer, el congrés es traslladà a la bella Sala Farinati de la Biblioteca Cívica di Verona, on s'encetà una sessió dedicada a «La cort medieval»: l'amor i la ciutat en la literatura catalana medieval, sessió que seguí a la conferència plenària de Tomàs Martínez Romero sobre el tractament de l'amor en Vinyoles, Fenollar i Gassull. Vicent J. Escartí féu una reflexió sobre amar i escriure en la València medieval. Antoni Ferrando féu una proposta d'interpretació dels amors de Curial i Güelfa en clau política, segons la qual s'hauria expressat a través d'aquesta relació el conflicte entre Alfons el Magnànim i el papat arran de la investidura de Nàpols, que acabà amb desenllaç feliç. Miquel Marco Antigas repassà els canvis en l'estètica literària predominant en la cort catalana al llarg de l'Edat Mitjana. Xavier Renedo analitzà el *Castell de la Joyosa Garda* de Jaume March i Marco Pedretti es referí a la sàtira anticlerical de la *Disputa de l'ase*. Cap a migdia tingué lloc la presentació de les activitats investigadores i traductores de l'Institut Virtual Internacional de Traducció (IVITRA), introduïda per Anna Maria Babbi, que comptà amb la participació del director de l'Institut, Vicent Martines, i d'Elena Sánchez, com també d'alguns dels autors i editors d'obres publicades al si de l'IVITRA: Antoni Ferrando i Vicent J. Escartí, i especialment dels traductors d'obres catalanes a l'italià: Costanzo Di Girolamo, Anna Giordano i Cesáreo Calvo, Nancy di Benedetto i Donatella Siviero, que parlaren de les traduccions ja publicades o en projecte. Hi van estar representats, també, Anna Maria Compagna i Aniello Fratta.

La vesprada fou encara més intensa, amb tres sessions convocades alhora, bé en la Sala Farinati, bé en la Facoltà di Lingue e Letterature Straniere. En una primera sessió es parlà de «Josep Pla e l'Italia», amb aportacions d'Òscar Banegas Garrido, Umberto Fedrigo, Eduard Cairol i Xavier Pla. La segona oferí diferents visions literàries de València, amb les intervencions de Pau Sanchis, Carles Bartual i Vicent Salvador i Aina Monferrer. I en l'aula contigua, el tema tractat era «Cantar l'amor, el mite de Romeu i Julieta», amb les ponències de Josep Costa, Jordi Sala Leial i Albert Morales. Les dues sessions següents foren sobre «Amor i identitat a la cort», amb Gemma Pellissa i Clara Mas i Casals com a ponents, i sobre «Ciutat, poesia i amor», amb les ponències de Lluís Severa Sitjar i Nancy De Benedetto. La jornada acabà amb una taula rodona a la Sala Farinati titulada «Ripensare le autonomie: cultura e politica in un mondo globale», arran de l'interès que des d'Itàlia comença a despertar l'experiència autònoma a l'Estat espanyol. La jornada s'allargà, a la nit, en un sopar de germanor en el qual, a més d'assaborir un bon àpat, es pogué gaudir d'un recital amb poesia de Nora Albert, del grup la Cantàrida i de poetes algueresos.

Dissabte 25 de febrer es clougué el congrés amb tres sessions paraleles sobre «Ciutats, Europa i més», amb les ponències de Joaquim Espinós, Isabel Marcillas i Maria Jesús Francés i Sebastià Moranta; «Città e amore nell'epoca moderna», amb Rafael Roca, Carles Biosca, Eduard Toda i Manuel Pagès i Laura Soler. I, en tercer lloc, sota el tema «Teoritzar l'amor» intervingueren Francesca Bartrina, Fabio Fraccaroli i Carmen Teresa Pabón. La conferència plenària final corregué a càrrec de Jaume Martí Olivella i es titulà «Vers una cartografia del nou cinema català».

Més enllà, però, de la magnífica organització del congrés i de la qualitat de les ponències, el que potser més impressionà d'aquest X congrés de l'AISC és l'empenta i el saber fer que aquesta, com les altres associacions internacionals de catalanística, esmerça en la promoció, estudi i ensenyament de la llengua, la literatura i la cultura catalanes fora de les nostres fronteres.

Jordi M. ANTOLÍ MARTÍNEZ
Universitat d'Alacant